

Oś jelitowo-wątrobową we wrzodziejącym zapaleniu jelita grubego: jak stan zapalny, mikrobiota i czynniki środowiskowe wpływają na ryzyko MASLD.

Wprowadzenie

Wrzodziejące zapalenie jelita grubego (ang. *ulcerative colitis*, UC) jest przewlekłą chorobą zapalną jelita grubego, zaliczaną do nieswoistych chorób zapalnych jelit. Typowymi objawami UC są biegunka, bóle brzucha, osłabienie i spadek masy ciała. Choroba ta występuje najczęściej u ludzi młodych i znacząco obniża jakość życia, prowadząc niekiedy nawet do niepełnosprawności.

W ostatnich latach zauważono, że pacjenci z UC mają wyraźnie częściej stłuszczenie wątroby, czyli tzw. MASLD (metaboliczna choroba stłuszczeniowa wątroby, dawniej znana jako NAFLD). Co istotne, MASLD u tych osób występuje często nawet bez typowych czynników ryzyka, takich jak otyłość, cukrzyca czy zaburzenia lipidowe. Wskazuje to na istnienie specyficznych mechanizmów zapalnych łączących jelito i wątrobę – tzw. osi jelito-wątroba.

Cel projektu

Celem tego projektu jest szczegółowe zbadanie, dlaczego u pacjentów z UC dochodzi do częstszego rozwoju stłuszczenia wątroby. Chcemy zbadać, jakie czynniki kliniczne, immunologiczne oraz związane ze stylem życia sprzyjają rozwojowi MASLD w tej grupie chorych.

Metody badań

Projekt będzie obejmował grupę 240 pacjentów – osoby z UC i MASLD, osoby z UC oraz bez MASLD, osoby bez UC z MASLD oraz osoby zdrowe jako grupy kontrolne. Wykorzystamy szereg nowoczesnych metod badawczych, takich jak:

- nieinwazyjne badania obrazowe wątroby (FibroScan, ATI, rezonans magnetyczny MRI-PDFF),
- analizę mikrobiomu jelitowego (składu bakterii i grzybów w jelitach)
- oznaczenie ponad 90 cytokin (substancji zapalnych) przy użyciu metody OLINK, co umożliwi szczegółową ocenę odpowiedzi zapalnej organizmu,
- analizę składu ciała i kondycji fizycznej oraz szczegółowe dane dotyczące diety i stylu życia.

Oczekiwane efekty i znaczenie projektu

Wyniki pozwolą dokładniej poznać mechanizmy, które prowadzą do rozwoju MASLD u osób cierpiących na wrzodziejące zapalenie jelita grubego. Poznanie tych mechanizmów może pomóc w lepszym diagnozowaniu i leczeniu tego powikłania oraz umożliwić stworzenie nowych strategii profilaktycznych. Projekt ten ma także szansę wpłynąć na standardy opieki medycznej i poprawić jakość życia wielu pacjentów z chorobami jelit i wątroby.